

คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตาก

Desirable Characteristics of Accountants for Small and Medium Enterprises (SMEs) in Muang Tak, Tak Province

กัญธนา ดิษฐ์แก้ว^{1*}, ยูพรัตน์ จันท์แก้ว², นิภาพร นุ่มนวล³ และเชิดพงษ์ ขำประดิษฐ์⁴
Kanthana Ditkaew^{1*}, Yuparat Jankaew², Nipaporn Noomnual³ and Cherdpong Khampradit⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตาก (2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตาก จำแนกตามลักษณะและรูปแบบของธุรกิจ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตาก โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 169 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ คือการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test หรือ One way ANOVA ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ระดับคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพการบัญชีและด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานและด้านความรู้ทั่วไปมีความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับการศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์โดยจำแนกตามลักษณะและรูปแบบของธุรกิจพบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีลักษณะธุรกิจแตกต่างกันและรูปแบบธุรกิจที่แตกต่างกันนั้น มีความต้องการคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ด้านความรู้ทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: นักบัญชีที่พึงประสงค์, วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

*Corresponding author e-mail: c_ditkaew@hotmail.com

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์สาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาตาก

²อาจารย์ประจำสาขาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาตาก

³นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาตาก

⁴นักศึกษาระดับปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาตาก

Abstract

The objectives of this study were (1) to study desirable characteristics of accountants needed in small and medium enterprises (SMEs) in Muang Tak, Tak province and (2) to compare desirable characteristics of accountants required for small and medium enterprises (SMEs) in Muang Tak, Tak province classified by the nature and types of business. The target population was entrepreneurs running small and medium enterprises (SMEs) in Muang Tak, Tak province, from which a sample of 169 entrepreneurs was chosen for this study. Data collection employed a questionnaire which was statistically analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, F-test, or one way ANOVA. The study found that desirable characteristics of accountants such as professional knowledge and competency as well a professional ethics are on a high level based on the requirements of entrepreneurs in small and medium enterprises. In addition, the accountants' basic knowledge that influences their working performance and general knowledge needed were desirable characteristics on a high level. The comparison of the desirable characteristics of accountants classified by the nature and types of business showed that the entrepreneurs of small and medium enterprises require significantly different characteristics of accountants on professional knowledge and competency, basic knowledge affecting working performance, and general knowledge. However, the desirable characteristic of accountants' professional ethics is not different based on the perceived needs of entrepreneurs of small and medium enterprises.

Keywords: Desirable characteristics of accountants, Small and medium enterprises

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจแบบเปิด (Open economy) คือ เป็นประเทศที่ติดต่อทำการซื้อขายสินค้าและบริการกับประเทศเพื่อนบ้าน การค้าระหว่างประเทศจึงมีบทบาทสำคัญในฐานะกลไกในการพัฒนาและนำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่ประเทศ รวมทั้งมีส่วนสำคัญในการผลักดันให้เศรษฐกิจของประเทศขยายตัวอย่างรวดเร็ว ในส่วนของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises: SMEs) นั้นนับได้ว่าเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของไทยให้ก้าวไปข้างหน้า จากข้อมูลสถิติของแผนการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2555-2559) โดยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมระบุว่า ในปี 2558 ประเทศไทยมีจำนวนวิสาหกิจรวมทั้งสิ้น 2,765,986 ราย โดยแบ่งเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ถึงร้อยละ 99.60 แต่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เหล่านี้สามารถสร้างผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ได้เพียงร้อยละ 42.35 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งประเทศ ดังนั้น ในปัจจุบันองค์การภาครัฐและเอกชนจึงร่วมมือกันส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพื่อเพิ่มความรู้ ทักษะ และเปิดโอกาสให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ไทยมีช่องทางการทำธุรกิจมากขึ้น ซึ่งนำไปสู่การเติบโตอย่างรวดเร็วและมั่นคงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งของระบบเศรษฐกิจโดยหากประเทศมีผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่มีความรู้ ความสามารถในการพัฒนาสินค้า/บริการ/กระบวนการผลิต มีความเข้มแข็ง และมีความคิดในเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรมก็สามารถสร้างคน สร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า/บริการ สร้างทักษะฝีมือ สร้างเงินตราเข้าประเทศและท้ายที่สุดก็สามารถสร้างความยั่งยืนให้กับระบบเศรษฐกิจของประเทศ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2553)

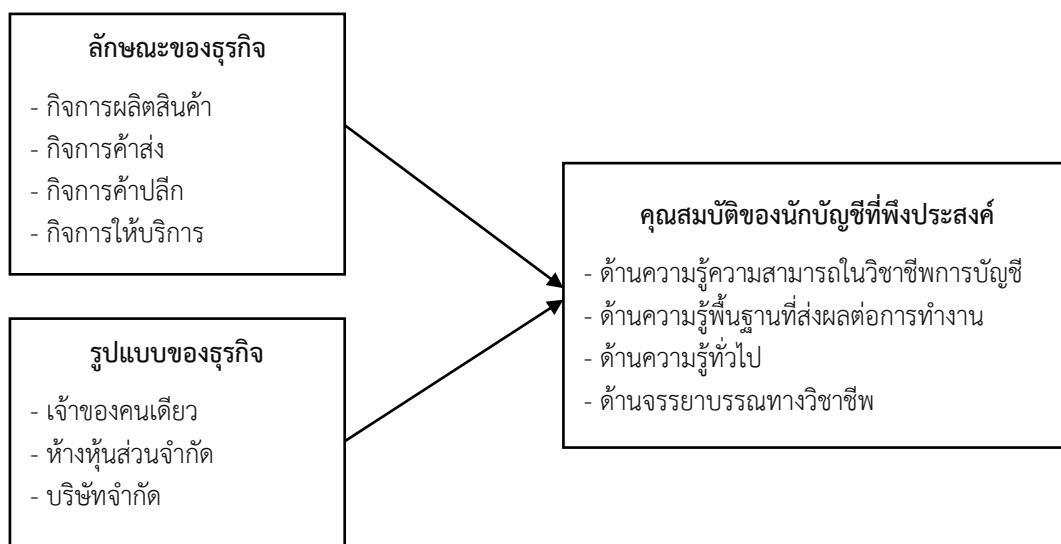
วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ หลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงความสำคัญของธุรกิจประเภทนี้ โดยให้การสนับสนุนในลักษณะต่างๆ เพื่อให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ช่วยเหลือตัวเองได้ การประกอบวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้ประสบผลสำเร็จมีปัจจัยสนับสนุนหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นการมีแรงงานที่เพียงพอและเหมาะสมกับความต้องการ (ธนวัฒน์ ทองแก้ว, สุทธิพงษ์ สุวรรณสุข, และไพรัตน์ วงษ์นาม, 2556) รวมถึงความรู้ความสามารถทางด้านวิชาชีพ สิ่งหนึ่งที่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีมุมมองข้ามไป คือ การมีระบบข้อมูลทางการบัญชีที่ถูกต้องและมีการควบคุมที่สำคัญ ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ จะอาศัยข้อมูลทางการบัญชีเป็นแนวทางในการบริหารธุรกิจ ข้อมูลทางการบัญชีจะช่วยผู้ประกอบการในการวางแผน ตัดสินใจ และควบคุมการดำเนินงานไปสู่เป้าหมาย ข้อมูลที่ผู้ประกอบการต้องการย่อมแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ สภาพแวดล้อมและปัญหาที่เกิดขึ้น วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) อาจไม่จำเป็นต้องมีระบบบัญชีที่ซับซ้อนเหมือนธุรกิจขนาดใหญ่ แต่ผู้ประกอบการก็ยังคงควรให้ความสำคัญโดยการจัดให้มีการจดบันทึกรายการต่างๆ ที่เกิดจากการประกอบธุรกิจลงในสมุดบัญชีอย่างเป็นระบบ เพื่อสามารถนำข้อมูลที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจไปจัดทำรายงานทางการเงิน ตลอดจนจรรยาบรรณเพื่อการบริหาร ซึ่งจะเป็นอย่างยิ่งในการตัดสินใจ และช่วยสะท้อนสภาพกิจกรรมทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยรัฐบาลสามารถวิเคราะห์และวางแผนในการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการได้ตรงต่อความต้องการ เพื่อเพิ่มศักยภาพทางการผลิตและการค้า รวมถึงการสร้างขีดความสามารถทางการแข่งขันให้กับผู้ประกอบการ(สำนักงานมาตรฐานการสอบบัญชีภาคีอากร กรมสรรพากร, 2559) นอกจากนี้สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง ที่ทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ดำเนินไปได้ด้วยดี คือ การควบคุมทางการบัญชี ซึ่งเริ่มตั้งแต่การวางแผน การจัดองค์กร ขั้นตอนการปฏิบัติงาน การป้องกันรักษาสินทรัพย์ และการ

จุดบันทึกทางการบัญชีที่น่าเชื่อถือ ตลอดจนการกำหนดวิธีการเพื่อให้มั่นใจว่ารายการหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้รับการอนุมัติโดยผู้บริหารรายการหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้รับการจดบันทึกอย่างถูกต้องตามหลักการบัญชี การเปลี่ยนแปลง หรือโยกย้ายสินทรัพย์ต้องได้รับการอนุมัติโดยผู้บริหาร การเปรียบเทียบข้อมูลทางการบัญชีกับสินทรัพย์ที่มีอยู่ในกิจการได้กระทำเป็นครั้งคราวตามกำหนดเวลาที่เหมาะสมและผลต่างที่เกิดขึ้นได้รับการเอาใจใส่จากผู้บริหาร พนักงานบัญชีมีบทบาทสำคัญที่ช่วยผู้บริหารในการวางแผน วางระบบบัญชี เพื่อให้รายงานทางการเงินมีความถูกต้อง เชื่อถือได้ และการดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ตามแนวคิดพื้นฐานของการควบคุมทางการบัญชี ดังนั้นคณะผู้ทำวิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตาก เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในด้านการส่งออกสินค้าไปยังเมียนมาร์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ไทย ในปี 2557 อยู่ใน 3 อันดับแรก (วิทวัส รุ่งเรืองผล และคณะ, 2558) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ขึ้นไปเป็นข้อมูลเบื้องต้นและแนวทางให้กับนักบัญชี ให้มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถและมีความชำนาญตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และยังสามารถนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนานิสิตนักศึกษา จัดการเรียนการสอน พัฒนาหลักสูตรสาขาการบัญชีในมหาวิทยาลัยให้เหมาะสม เพื่อเพิ่มศักยภาพของนิสิตนักศึกษาให้มีคุณสมบัติที่พึงประสงค์ในอนาคตให้กับสถานประกอบการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- (1) เพื่อศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตาก
- (2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตาก จำแนกตามลักษณะและรูปแบบของธุรกิจ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีและนักบัญชีมืออาชีพ

แนวคิดเกี่ยวกับคุณสมบัติที่นักบัญชียุคใหม่จะนำความหมายของการบัญชีเพื่อโยงเข้าสู่คุณสมบัติของนักบัญชีที่ ต้องมีเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของการทำงานในองค์กร ซึ่งจากการศึกษาความหมายของการบัญชียุคใหม่มีผู้ให้ ความหมายไว้มากมายสามารถสรุปได้ว่า การบัญชี คือ กระบวนการจัดทำรายงานทางการเงินอย่างเป็นระบบ โดย เริ่มจากการจดบันทึก จำแนก จัดหมวดหมู่รายการ และสรุปผลเพื่อจัดทำได้ออกมาเป็นรายงานทางการเงินที่แสดง ฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงาน รวมถึงการเปลี่ยนแปลงฐานะทางการเงินที่เป็นประโยชน์ต่อผู้นำรายงาน ทางการเงินไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งในการดำเนินงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์กรนั้น ประกอบด้วยหลายหน่วยงาน โดยแต่ละหน่วยงานจะมีลักษณะของการทำงานที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง ซึ่งเมื่อ แต่ละหน่วยงานที่มีวัตถุประสงค์ของการทำงานที่แตกต่างกันแต่มีเป้าหมายเดียวกันคือ มุ่งเน้นที่จะสร้างความมั่งคั่ง ให้แก่องค์กร จึงก่อให้เกิดการทำงานอย่างเป็นระบบขึ้น และการทำงานอย่างเป็นระบบนี้ทำให้มีความจำเป็นอย่าง ยิ่งที่นักบัญชีจะต้องเข้ามาเรียนรู้ ด้วยเหตุผลที่ว่า หากนำข้อมูลที่นักบัญชียุคใหม่นำมาประยุกต์ใช้ในหน่วยงานต่าง ๆ ก็จะสามารถช่วยเพิ่มคุณค่าให้แก่ตัวนักบัญชี หน่วยงานและองค์กรได้

โดยที่องค์กรจะประสบความสำเร็จได้ต้องประกอบด้วยความรู้ 3 ด้าน คือ (1) ด้านความรู้ความสามารถใน วิชาชีพการบัญชี โดยในงานวิจัยนี้เน้นความรู้ทางด้านงบการเงิน การบัญชีบริหาร และการบัญชีภาษีอากร (2) ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นความรู้เกี่ยวกับภาษา มีความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี สารสนเทศ ความรู้ทางการตลาด การจัดการ และมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และ (3) ด้านความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง วิทยาศาสตร์ ความรู้ในศิลปะ วรรณกรรมและวัฒนธรรม ความสามารถในการคิด อ่าน เขียน การวิเคราะห์ วิจัย

ที่สำคัญคือการทำงานที่นักบัญชีทำงานในองค์กรหรือหน่วยงานจะต้องมีการตระหนักถึงคุณธรรม จริยธรรม และ การมีจรรยาบรรณในวิชาชีพบัญชีโดยผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีหรือผู้ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีมีหน้าที่ต้อง ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐาน การสอบบัญชี หรือมาตรฐานอื่นใดที่เกี่ยวข้องตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ ซึ่งสภาวิชาชีพบัญชี เป็นผู้จัดทำ จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีขึ้นเป็นภาษาไทย ประกอบด้วยข้อกำหนดในเรื่อง ดังนี้(1) ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต (2) ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน (3) ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการและการรักษาความลับ (4) ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน หรือ บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้ (เฉลิมขวัญ ทรัพย์บุญยงค์, 2556)

จากมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (International Education Standards for Professional Accountants: IES) (อ้างถึงใน ญัฐชา วัฒนวิไล และจุพามน สิทธิพลนิชกุล, 2554) ในฉบับที่ 2 กำหนดให้นักบัญชียุคใหม่ต้องมีความรู้ทางวิชาชีพที่ต้องครอบคลุม (1) การบัญชี การเงิน และวิชาที่เกี่ยวข้อง (2) ความรู้ขององค์กรธุรกิจ และ (3) ความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ และในฉบับที่ 4 กำหนดให้นักบัญชียุคใหม่ต้องเป็นผู้มีคุณค่าแห่งวิชาชีพ มีจริยธรรม และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ นอกจากนี้ ชัย นรินทร์วีระสดาวณิช (2548) ได้กล่าวถึงศักยภาพของนักบัญชี 5 ประการ ได้แก่ (1) ความรู้ในวิชาชีพ 4 ประเภท คือ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสังคม เศรษฐกิจการเมือง การปกครองทั้งในและต่างประเทศ ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจ ธุรกิจ และการจัดการ ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ และความรู้เกี่ยวกับการบัญชีและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ

การบัญชี (2) ทักษะทางวิชาชีพบัญชี (3) คุณค่าแห่งวิชาชีพ ได้แก่ การปฏิบัติงานอย่างมีคุณธรรม จริยธรรม และ (4) จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพทางบัญชีตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547 และสุชาติดา กิระนันท์ (2543) ได้กล่าวไว้ว่านักบัญชียุคใหม่ควรต้องมีคุณลักษณะที่ประกอบด้วย 10 ประการ เช่น มีความรู้พื้นฐานด้านการบัญชีและเข้าใจระบบบัญชีเป็นอย่างดี มีความรู้ความเข้าใจด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รู้จักการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศทางการบัญชีที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ มีความสามารถในการค้นคว้า สามารถติดตามการเปลี่ยนแปลงในโลกธุรกิจ ตลาด การเงิน รวมทั้งมาตรฐานการบัญชีใหม่ๆที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ความเป็นอิสระในการทำงาน มีจิตสำนึกและจรรยาบรรณของวิชาชีพการบัญชี

สำหรับการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น สรรชัช บัญญัติและไพฑูริย์ อินตะขัน (2559) ได้ศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะของนักบัญชียุคใหม่ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งผลจากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารฝ่ายบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชียุคใหม่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา และด้านภาษา ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันสามารถสรุปได้ว่า นักบัญชีในยุคAECต้องมีคุณลักษณะและความสามารถ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านภาษาและด้านความรู้ความสามารถ อีกทั้ง จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าคุณลักษณะเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้จัดทำบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ตทุกด้านในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ย คือ ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน และทักษะทางปัญญา ผลการศึกษาในแต่ละด้านโดยเรียงตามค่าเฉลี่ย (โสภภาพรรณ ไชยพัฒน์, 2555) นอกจากนี้มีผลการศึกษาพบว่าความพึงประสงค์ต่อนักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถด้านภาษาการ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการพิมพ์งานและเกี่ยวกับตารางคำนวณได้ และการสามารถใช้ ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษในทักษะการพูดมากที่สุด ขณะที่ด้านคุณธรรม จริยธรรม เจ้าของหรือผู้บริหารของสถานประกอบการส่วนใหญ่ต้องการนักบัญชีที่มีความซื่อสัตย์สุจริต สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีที่มีความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณสมบัติที่นักบัญชีที่ต้องการสูงสุด (สมบุรณ์ กุมาร และ ฐิตินันท์ กุมาร, 2557) ซึ่งกล่าวถึงผู้ประกอบการธุรกิจในประเทศกรุงเทพมหานครมีความต้องการผู้ทำบัญชีที่มีคุณลักษณะด้านความชำนาญของผู้ทำบัญชีด้านความสามารถของผู้ทำบัญชีในระดับมากที่สุดและด้านคุณค่าทางวิชาชีพด้านความรู้ของผู้ทำบัญชีในระดับมาก และผู้ประกอบการธุรกิจที่มีลักษณะทั่วไปของธุรกิจ และการปฏิบัติงานทางการบัญชีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไม่แตกต่างกัน (ไพรัตน์ ลิ้มปองทรัพย์, 2558) อย่างไรก็ตามก็มีการศึกษาในเรื่องคุณสมบัติของนักบัญชีของสถานประกอบการในจังหวัดลำปางซึ่งต้องการนักบัญชีที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด รองลงมาเป็นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง นักบัญชีที่จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและปริญญาโทยังไม่เป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ ในด้านของสถานประกอบการต้องการนักศึกษาที่จบจากสถาบันการศึกษาของรัฐมากที่สุด เพราะจะสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพได้มากกว่า (ต่อลาภ สุขพันธ์, 2545)

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่าง

ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในอำเภอเมือง จังหวัดตากจำนวน 297 ราย (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2558)

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในอำเภอเมือง จังหวัดตากจำนวน 169 ราย โดยเปิดตาราง Krejcie & Morgan (ปาจรีย์ ผลประเสริฐ และกัญธรรณา ดิษฐ์แก้ว, 2559, หน้า 106) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบใช้ความน่าจะเป็น (Probability Sampling) แบบเป็นระบบ (Systematic Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

- (1) ตัวแปรอิสระ (Independent variable) ได้แก่ ลักษณะของธุรกิจ และรูปแบบของธุรกิจ
- (2) ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ในอำเภอเมือง จังหวัดตาก ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและตำแหน่งในสถานประกอบการ

ตอนที่ 2: ข้อมูลเกี่ยวกับกิจการและการปฏิบัติงานทางการบัญชี ได้แก่ ลักษณะของธุรกิจ รูปแบบของธุรกิจ และทุนจดทะเบียน

ตอนที่ 3: ข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเป็นข้อคำถามถึงความต้องการในแต่ละด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพการบัญชี ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ด้านความรู้ทั่วไป และด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ

ตอนที่ 4: ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่นๆ

3.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ทำการทดสอบคุณภาพของแบบสอบถาม 2 ด้าน เพื่อให้แบบสอบถามมีคุณภาพ คือ ความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความเที่ยงหรือความน่าเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยดำเนินการต่อไปนี้

การหาค่าความตรงของเนื้อหา (Content Validity) เพื่อให้แบบสอบถามในการทำวิจัยในครั้งนี้มีความตรงจึงนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจสอบเนื้อหาและโครงสร้าง และความเหมาะสมของการใช้ภาษา ซึ่งค่า IOC แต่ละข้อคำถามที่ได้ออกมามีค่ามากกว่า 0.5 และภาพรวมค่า IOC มีค่าเท่ากับ 0.89

การหาค่าความเที่ยงหรือความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยการนำแบบสอบถาม 30 ชุด ไปทำการทดสอบ (Try-out) กับผู้ประกอบการที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง และนำไปทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถามในส่วนของคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นแบบสอบถามประเภทมาตรส่วน (Likert Scale) มาทำการทดสอบหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค (Cronbach's Alpha) (Cronbach, 1990) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปประมวลผลโดยกำหนดให้ได้ระดับความน่าเชื่อถือต้องไม่ต่ำกว่า 0.7 ซึ่งผลของการคำนวณภาพรวมมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.88 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถืออยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมด้วยแบบสอบถามโดยคณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Systematic Sampling) โดยกำหนดช่วงการสุ่มทุกๆ ช่วงที่ 2 จนได้ผู้ประกอบการครบ 169 ราย

4.2 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสาร หนังสือ งานวิจัย บทความ สื่อสารสนเทศ เอกสารอื่นๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่เกี่ยวข้องโดยทำการศึกษาเอกสาร (Documentary Research)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากการเก็บแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรม R (Version 3.2.2) มาวิเคราะห์ข้อมูลสถิติพื้นฐาน ค่าเฉลี่ยร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 และวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ จำแนกตามลักษณะและรูปแบบของธุรกิจเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 โดยใช้ค่าสถิติ F-test หรือ One way ANOVA โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และแสดงในรูปของตาราง

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลลักษณะประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง โดยการแจกแจงจำนวนและค่าร้อยละ จำนวน 169 ราย สามารถจำแนกตามตัวแปรได้ดังนี้ ผู้ประกอบส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 65.09 และเพศหญิงจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 34.91 อายุของผู้ประกอบการส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 26-45 ปี มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 41.20 มีระดับการศึกษาส่วนใหญ่ในระดับปริญญาตรีจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 62.13 นอกจากนั้นส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการทำงานในธุรกิจมากกว่า 11 ปี ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงที่สุดในจำนวนผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 50.30 และตำแหน่งงานของผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นผู้จัดการ มีจำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 42.60

สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกิจการ โดยการแจกแจงจำนวนและค่าร้อยละ สรุปได้ว่า กิจการส่วนใหญ่มีลักษณะธุรกิจเป็นกิจการค้าส่งจำนวน 55 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.54 โดยส่วนใหญ่มีรูปแบบธุรกิจแบบบริษัทจำกัดจำนวน 72 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.60 ทั้งนี้ส่วนใหญ่มีทุนจดทะเบียนอยู่ระหว่าง 1-5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 50.30

การทดสอบระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แสดงดังตารางที่ 1 พบว่าคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพการบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากนี้ในตารางที่ 2 แสดงระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานพบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ลำดับถัดมาคือตารางที่ 3 แสดงระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านความรู้ทั่วไปของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และในตารางที่ 4 แสดงการทดสอบระดับคุณสมบัติที่พึงประสงค์ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด กล่าวได้ว่าโดยภาพรวมผู้ประกอบการต้องการคุณสมบัติที่พึงประสงค์ที่มีความรู้ในวิชาชีพและการที่นักบัญชีต้องตระหนักถึงจรรยาบรรณในวิชาชีพเป็นอย่างมากที่สุด ส่วนในเรื่องของความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานและความรู้ทั่วไปนั้นผู้ประกอบการมีความต้องการให้นักบัญชีมีอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 1 แสดงการทดสอบระดับคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพการบัญชีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ข้อที่	ความรู้ความสามารถในวิชาชีพการบัญชี	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.	มีความรู้ ความสามารถด้านการบัญชีสินทรัพย์	4.26	0.74	มากที่สุด
2.	มีความรู้ ความสามารถด้านการบัญชีหนี้สิน	4.28	0.82	มากที่สุด
3.	มีความรู้ความสามารถด้านจัดทำและนำเสนองบการเงินให้กับผู้ใช้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร	4.32	0.86	มากที่สุด
4.	มีความรู้ ความสามารถด้านการบัญชีบริหาร	4.26	0.86	มากที่สุด
5.	มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับบัญชีต้นทุน	4.12	0.87	มาก
6.	มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการบัญชีภาษีอากร	4.35	0.91	มากที่สุด
7.	มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี	4.19	0.79	มาก
8.	มีความรู้ ความสามารถเกี่ยวกับการวิเคราะห์งบการเงิน	4.30	0.78	มากที่สุด
	รวม	4.26	0.85	มากที่สุด

ตารางที่ 2 แสดงการทดสอบระดับคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ข้อที่	ความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.	มีความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ	4.73	0.83	มากที่สุด
2.	มีความรู้ ความสามารถด้านภาษาจีน	4.68	0.85	มากที่สุด
3.	มีความรู้ความสามารถด้านการใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	3.90	0.85	มาก
4.	มีความรู้ความสามารถในการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี	4.70	0.98	มากที่สุด
5.	มีความรู้ความสามารถในการใช้งานโปรแกรมสำนักงาน	4.53	0.87	มากที่สุด
6.	มีความรู้ความสามารถในการรับ-ส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)	4.19	0.79	มาก
7.	มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายเบื้องต้นที่เกี่ยวข้อง	3.74	0.98	มาก
8.	มีความรู้ ความสามารถทางด้านการตลาด	3.68	0.92	มาก
9.	มีความรู้ความสามารถทางด้านการจัดการ	3.65	0.79	มาก
	รวม	4.20	0.65	มาก

ตารางที่ 3 แสดงการทดสอบระดับคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ด้านความรู้ทั่วไปของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ข้อที่	ความรู้ทั่วไป	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.	มีความรู้ทางด้านสังคม ติดตามข่าวสารบ้านเมือง	3.83	0.91	มาก
2.	มีความรู้เกี่ยวกับข้อมูลทางเศรษฐกิจของประเทศ	3.52	0.96	มาก
3.	มีความรู้ด้านการเมืองการปกครอง	3.17	1.04	ปานกลาง
4.	มีความรอบรู้ในสถานการณ์โลกในปัจจุบัน	3.80	0.94	มาก
5.	มีความรู้ความสามารถในการคิด วิเคราะห์	3.96	0.87	มาก
รวม		3.66	0.78	มาก

ตารางที่ 4 แสดงการทดสอบระดับคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ข้อที่	จรรยาบรรณทางวิชาชีพ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.	มีความรับผิดชอบในภาระหน้าที่งาน	4.88	0.75	มากที่สุด
2.	ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังรอบคอบ	4.76	0.71	มากที่สุด
3.	การปฏิบัติงานอยู่บนพื้นฐานของการกระทำที่ยึดหลักไม่ให้เกิดความเสียหายในวิชาชีพ	4.64	0.67	มากที่สุด
4.	ปฏิเสธการรับของกำนัล ของรางวัลอันมีผลต่อการตัดสินใจในวิชาชีพ	4.52	0.68	มากที่สุด
5.	รักษาความลับข้อมูลขององค์กรและลูกค้า	4.67	0.73	มากที่สุด
รวม		4.69	0.64	มากที่สุด

สำหรับในตารางที่ 5 แสดงการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีลักษณะธุรกิจแตกต่างกัน และในตารางที่ 6 แสดงการทดสอบด้วยค่าสถิติ F-test โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีรูปแบบธุรกิจแตกต่างกัน ซึ่งทั้ง 2 ตารางแสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีลักษณะธุรกิจแตกต่างกันและรูปแบบธุรกิจที่ต่างกันนั้น ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความต้องการคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ด้านความรู้ทั่วไปแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 แสดงการทดสอบคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยจำแนกตามลักษณะธุรกิจ

คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์	ลักษณะธุรกิจ	$\bar{x}$	S.D.	F	P-value
1. ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี	กิจการผลิตสินค้า	4.30	0.63	2.88	.038*
	กิจการค้าส่ง	4.25	0.54		
	กิจการค้าปลีก	4.18	0.64		
	กิจการให้บริการ	4.29	0.34		
	รวม	4.26	0.41		
2. ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน	กิจการผลิตสินค้า	4.24	0.78	7.01	.002*
	กิจการค้าส่ง	4.10	0.67		
	กิจการค้าปลีก	3.60	0.61		
	กิจการให้บริการ	4.25	0.43		
	รวม	4.05	0.62		
3. ด้านความรู้ทั่วไป	กิจการผลิตสินค้า	3.90	0.74	7.21	.001*
	กิจการค้าส่ง	3.56	0.74		
	กิจการค้าปลีก	3.42	0.69		
	กิจการให้บริการ	3.88	0.46		
	รวม	3.69	0.68		
4. ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	กิจการผลิตสินค้า	4.84	0.62	1.84	.174
	กิจการค้าส่ง	4.54	0.62		
	กิจการค้าปลีก	4.44	0.67		
	กิจการให้บริการ	4.66	0.65		
	รวม	4.62	0.47		

หมายเหตุ *ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 6 แสดงการทดสอบคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยจำแนกตามรูปแบบธุรกิจ

คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์	รูปแบบธุรกิจ	$\bar{x}$	S.D.	F	P-value
1. ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี	เจ้าของคนเดียว	4.26	0.68	7.88	.001*
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	4.30	0.52		
	บริษัทจำกัด	4.16	0.53		
	รวม	4.24	0.49		
2. ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน	เจ้าของคนเดียว	3.65	0.65	6.12	.004*
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	4.20	0.71		
	บริษัทจำกัด	4.30	0.43		
	รวม	4.05	0.68		
3. ด้านความรู้ทั่วไป	เจ้าของคนเดียว	3.18	0.70	8.56	.000*
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	3.75	0.74		
	บริษัทจำกัด	3.90	0.55		
	รวม	3.61	0.64		
4. ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ	เจ้าของคนเดียว	4.55	0.68	1.25	.270
	ห้างหุ้นส่วนจำกัด	4.72	0.41		
	บริษัทจำกัด	4.75	0.70		
	รวม	4.67	0.57		

หมายเหตุ *ระดับนัยสำคัญ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาระดับความต้องการนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชีและด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพแสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีความต้องการในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบูรณ์ กุมาร และจิตินันท์ กุมาร (2557) ที่เจ้าของหรือผู้บริหารต้องการนักบัญชีที่มีจรรยาบรรณวิชาชีพและความซื่อสัตย์สุจริตที่เป็นคุณสมบัติที่ต้องการมากที่สุดอีกทั้งยังสอดคล้องกับ สุพัตรา เนื่องวัง (2556) ที่ทำการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้บริหาร บริษัท ผาแดงอินดัสทรี จำกัด (มหาชน) จากผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ด้านคุณสมบัติด้านทักษะทางวิชาชีพโดยรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัย

ของนันทวุฒิ วุฒิกรณ (2551: บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาคณสมบัติของนักบัญชีและเปรียบเทียบความต้องการนักบัญชีของสถานประกอบการในจังหวัดพะเยา โดยผลจากการศึกษาพบว่า สถานประกอบการมีความต้องการนักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถด้านการบัญชีภาษีอากร ความสามารถในการใช้อุปกรณ์สำนักงาน เครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของคุณสมบัติด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพ การมีคุณสมบัติด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพในการที่นักบัญชีไม่ละทิ้งงานโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวังและรอบคอบ ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีที่รองรับทั่วไปมีความต้องการอยู่ในระดับที่สูงสุด

ส่วนระดับความต้องการนักบัญชีที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานและด้านความรู้ทั่วไปนั้นผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีความต้องการในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของโสภภาพรรณ ไชยพัฒน์ (2555: บทคัดย่อ) การทำวิจัยเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้จัดทำบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการธุรกิจ ในจังหวัดภูเก็ต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้จัดทำบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ตและเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะของผู้จัดทำบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ต มีประเภทธุรกิจ รูปแบบธุรกิจและทุนจดทะเบียนที่แตกต่างกัน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 389 คน จากการศึกษาข้อมูลพบว่า นักบัญชีส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ลักษณะการจัดทำบัญชีของกิจการใช้บริการของสำนักงานบัญชี ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้จัดทำบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในจังหวัดภูเก็ตทุกด้านในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ย คือ ทักษะทางการบริหารองค์กรและการจัดการธุรกิจ ทักษะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งาน และทักษะทางปัญญา ผลการศึกษาในแต่ละด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสรวิชัย บุญวุฒิและไพฑูริย์ อินตะชัน (2559: บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะของนักบัญชียุคใหม่ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารฝ่ายบัญชีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จำนวน 125 คน ผลจากการศึกษาพบว่า ผู้บริหารฝ่ายบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักบัญชียุคใหม่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา และด้านภาษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ นันทวุฒิ วุฒิกรณ (2551) ที่ทำการศึกษาคณสมบัติของนักบัญชีและเปรียบเทียบความต้องการนักบัญชีของสถานประกอบการในจังหวัดพะเยา โดยผลจากการศึกษาพบว่า คุณสมบัติด้านความรู้ความสามารถของนักบัญชีด้านภาษาต่างประเทศอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการควรให้การสนับสนุนการศึกษาต่อในหลักสูตรระยะสั้นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติงาน (ธนวรรณ ทองแก้ว, สิทธิพงษ์ สุวรรณสุข, และไพรัตน์ วงษ์นาม, 2556)

สำหรับการศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยจำแนกตามลักษณะและรูปแบบของธุรกิจ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีลักษณะธุรกิจแตกต่างกันและรูปแบบธุรกิจที่ต่างกัน มีความต้องการคุณสมบัติที่นักบัญชีที่พึงประสงค์ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชี ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ด้านความรู้ทั่วไปแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ ยกเว้นคุณสมบัติที่นักบัญชีที่พึงประสงค์ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพไม่แตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างในความต้องการคุณสมบัติที่นักบัญชีที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน ด้านความรู้ทั่วไปโดยแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ นั้นสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทวุฒิ วุฒิกรณ (2551) ที่ทำการศึกษาเปรียบเทียบความต้องการนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในจังหวัดพะเยาโดยจำแนกตามรูปแบบของธุรกิจพบว่าคุณสมบัติด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ

คุณสมบัติของความรู้พื้นฐานที่มีผลต่อการทำงาน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 และในส่วนของคุณสมบัติด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพไม่มีความแตกต่างกันสอดคล้องกับงานวิจัยของนันทวุฒิ วุฒิกรณ์ (2551) เช่นกัน นั้นแสดงให้เห็นว่าทุกๆองค์กรธุรกิจมีความต้องการให้นักบัญชีมีความตระหนักถึงจรรยาบรรณทางวิชาชีพอยู่ในระดับมากที่สุดเหมือนกันทุกธุรกิจ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

(1) สามารถนำงานวิจัยนี้ให้กับสถานศึกษาเพื่อให้ทราบถึงคุณสมบัติให้นักบัญชีพึงประสงค์ที่สถานประกอบการต้องการ เพื่อเป็นการผลิตบัณฑิตในบริบทของจังหวัดตากได้ตรงกับความต้องการที่แท้จริง

(2) สามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การอบรมที่เน้นให้เห็นถึงความสำคัญทางด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรทำการขยายขอบเขตการทำวิจัยไปแต่ละภูมิภาค เพื่อทราบความต้องการนักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการในภูมิภาคอื่นๆ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และพัฒนานักบัญชีให้เกิดความก้าวหน้าเตรียมพร้อมเข้าสู่สถานประกอบการ

(2) ควรทำการศึกษาวิจัยกับผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมเพื่อเป็นพื้นฐานการสร้างความมั่นคงในการพัฒนาประเทศในการมีนักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถได้ทัดเทียมกับต่างประเทศต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กัตถัญญู หิริธัญญสมบุรณ์. (2550). *การจัดการธุรกิจขนาดย่อม*. (พิมพ์ครั้งที่7). กรุงเทพฯ: เท็กซ์แอนด์เจอร์นัล.

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2553). *รายชื่อนิติบุคคลที่จัดตั้งใหม่*. เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2559. เข้าถึงได้จาก http://www.dbd.go.th/ewt_news.php?nid=3901.

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2558). *รายชื่อผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจังหวัดตาก*. สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้า.

เฉลิมขวัญ ครุบุญยงค์.(2556). *หลักการบัญชีเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น.

ชัยนรินทร์วีระสถาวรณิษฐ์. (2548). International Education Standards (IES). *สมาคมนักบัญชีและผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย*, 1(4), 1.

ณัฐชา วัฒนวิไล และ จุฬามน สิทธิผลวนิชกุล. (2554). *การพัฒนาศักยภาพวิชาชีพบัญชีไทยเมื่อเปิดเสรีทางเศรษฐกิจ(ออนไลน์)*. เข้าถึงเมื่อ 5 มีนาคม 2559. เข้าถึงได้จาก http://www.bu.ac.th/knowledge_center/executive_journal/july_sep_12/pdf/aw03.pdf

ต่อลาภ สุขพันธ์. (2545). *คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ ในจังหวัดลำปาง*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบัญชี. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ธนวัฒน์ ทองแก้ว, สุทธิพงษ์ สุวรรณสุข, และไพรัตน์ วงษ์นาม. (2556). การเปรียบเทียบแนวทางการพัฒนานักบัญชีของบริษัทข้ามชาติในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี. *วารสารการจัดการธุรกิจ*, ปีที่ 2 (1), 42-55.
- ปาจรรย์ ผลประเสริฐ. (2551). *การวิจัยทางธุรกิจ*. กำแพงเพชร : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ปาจรรย์ ผลประเสริฐ และกัญญา ดิษฐ์แก้ว. (2559). *เทคนิคการเขียนโครงการวิจัย*. กำแพงเพชร : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- นันทา วิฑูมกรณ. (2551). *คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถาบันประกอบการต้องการในจังหวัดพะเยา*. การศึกษาอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการจัดการทั่วไป. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- มงคล สิริขจรเดชสกุล. (2550). *การพัฒนาประสิทธิภาพการสรรหาพนักงาน บริษัท ยิบอินซอย จำกัด*. วิทยาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์กร). คณะทรัพยากรมนุษย์. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วิทวัส รุ่งเรืองผล, ยุวดี แสนกลาง, ปรวี หะรีมา, อรพิชา กิตติรัตนไชติ, และจามจรี อยู่มาลัย. (2558). *โครงการจัดทำมาตรการส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในพื้นที่ชายแดน*. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์. สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สรัชชช บัญญาภูมิ และไพฑูรย์ อินตะขัน. (2559). การศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะของนักบัญชียุคใหม่ ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. *วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่*. ปีที่ 9(1). หน้า 167-177.
- สำนักงานมาตรฐานการสอบบัญชีภาษีอากร กรมสรรพากร.(2559). *บัญชีชุดเดียว: ทำอย่างไรให้ถูกต้อง*. เข้าถึงเมื่อ 28 ตุลาคม 2559. เข้าถึงได้จาก <http://www.rd.go.th/publish/fileadmin/download/sme/seminar02.pdf>[2017,
- สุพัตรา เนื่องวัง. (2556). *คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของบริษัทผาแดง อินดัสตรีจำกัด (มหาชน) จังหวัดตาก*. บทความ. มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- สมบูรณ์ กุมาร และฐิตินันท์ กุมาร. (2557). *คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในจังหวัดน่าน*. *วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา*, ปีที่ 6(12), 122-137.
- โสภภาพรรณ ไชยพัฒน์. (2555). *ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะผู้ทำบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบธุรกิจในจังหวัดภูเก็ต*. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- อดิศร เลหาภณิช. (2552). *การบัญชี1*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิญา วิเศษสิงห์. (2556). *การจัดทำบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร*. รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- Cronbach, L.J. (1990a). *Essentials of Psychological Testing*. (5th ed.). New York: Harper & Row.
- Cronbach, L.J. (1990b). Response sets and test validating. *Educational and Psychological Measurement*. 6:475-494.
- Nually, J. C. (1978). *Psychometric Theory*. 2nd edition, New York, NY: McGraw-Hill.